

http://hdr.undp.org/en/media/HDR_2011_RU_Complete.pdf. – Назва з екрана. 4. Курило І.О. Особливості динаміки народжуваності та її детермінанти [Текст] / І.О. Курило, Н.Г. Рингач. // Демографічна катастрофа в Україні внаслідок голодомору 1932-1933 років: складові, масштаби, наслідки. Науково-аналітична доповідь. – К.: ІДСД НАНУ, 2008. – С. 46-53. 5. Стан репродуктивного здоров'я в Україні (медико-демографічний огляд) [Текст] / [Н. Жилка, Т. Іркіна, В. Стешенко]; НАН України; Ін-т економіки. – К., 2001. – 68 с. 6. Троицкой И.А. Рождаемость и планирование семьи в России: история и перспективы [Текст] / И.А. Троицкой, А.А. Авдеева // Серия "Демографические исследования" Выпуск 18. – М., ТЕИС, – 2011. – С. 220. 7. Ahman E. New estimates and trends regarding unsafe abortion mortality [Текст] / E. Ahman, I.H. Shah. // International Journal of Gynecology & Obstetrics, 2011. – Vol. 115, Issue 2, P. 121-126. 8. Brind Joel, Induced abortion as an independent risk factor for breast cancer: a critical review of recent studies based on prospective data [Текст] / Joel Brind // Journal of American Physicians and Surgeons, 2005. – Vol. 10, No. 4, P. 105-110. 9. IMAP Statement on safe abortion [Електронний ресурс] // International Planned Parenthood Federation (IPPF) IPPF Medical Bulletin, September 2006. – Vol. 40, Number 3. –

Режим доступу: <http://www.ippfen.org/NR/rdonlyres/981BE0B4-B04C-4DC4-BD4F-0F7F8339B08F/0/IMAPstatementmay2006.pdf>. – Назва з екрана. 10. Moreau C. et al., Previous induced abortion and the risk of very preterm delivery: results of EPIPAGE study, British Journal of Obstetrics and Gynaecology, 2005, 112(4):430-437. 11. Safe abortion: technical and policy guidance for health systems 2nd edition [Електронний ресурс] // World Health Organization, Department of Reproductive Health and Research, 2012, p. 132, ISBN: 978 92 4 154843 4. – Режим доступу: http://www.who.int/reproductivehealth/publications/unsafe_abortion/9789241548434/en/index.html. – Назва з екрана. 12. Singh S. Adding It Up: The Costs and Benefits of Investing in Family Planning and Maternal and Newborn Health [Електронний ресурс] / S. Singh, J.E. Darroch, L.S. Ashford et al. // Guttmacher Institute and UNFPA, 2009. – New York, P. 42. – Режим доступу: <http://www.guttmacher.org/pubs/AddingItUp2009.pdf>. – Назва з екрана. 13. Singh S. Abortion Worldwide: A Decade of Uneven Progress [Електронний ресурс] / S. Singh, D. Wulf, R. Hussain et al. // Guttmacher Institute and UNFPA, 2009. – New York, P. 65. – Режим доступу: <http://www.guttmacher.org/pubs/Abortion-Worldwide.pdf>. – Назва з екрана.

Надійшла до редколегії 06.11.12

УДК 311.2: 338.2

С. Герасименко, д-р екон. наук, проф.
(КНУ імені Тараса Шевченка)

ПОШИРЕННЯ СТАТИСТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ З МЕТОЮ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ ДЕРЖАВИ

Досліджено шляхи вирішення проблем, пов'язаних з наданням можливості населенню отримувати зрозумілу статистичну інформацію про ефективність управління соціально-економічним розвитком, що в першу чергу обумовлює рівень життя населення. Звернуто увагу на необхідність більш широко використовувати для цього показники СНР та статистичні методи.

Ключові слова: статистична інформація, рівень життя населення, системний підхід, ефективність управління соціально-економічним розвитком держави.

Исследованы пути решения проблем, связанных с предоставлением возможности населению получать понятную статистическую информацию об эффективности управления социально-экономическим развитием, что в первую очередь обуславливает уровень жизни населения. Обращено внимание на необходимость более широко использовать для этого показатели СНС и статистические методы.

Ключевые слова: статистическая информация, уровень жизни населения, системный подход, эффективность управления социально-экономическим развитием государства.

The questions connected with the facilitation of the access of the people to the information about the living standard are considered. In particular it is suggested to use the information of the System of National Accounts and statistic methods. It is stressed that the information about living standard should be amplified with the characteristics of the effectiveness of the management of the social-economic development.

Keywords: statistical information, standard of living, systematic approach, the effectiveness of management of socio-economic development of the state.

Постановка проблеми. Статистика як прикладна наука має за мету за результатами відповідним чином організованого спостереження отримати дані, що дозволяють здійснити аналіз соціально-економічних явищ та процесів за результатами якого отримують висновки про те, що і як змінити для того, щоб стан певного соціально-економічного явища або об'єкту в майбутньому покращився. Але відношення до статистики в українському суспільстві таке, що – крім самих статистиків – мало хто розуміє:

- що статистика робить взагалі?
- кому це потрібно?
- яка від того користь суспільству (тобто – пересічним громадянам, що становлять 99 % населення)?

Інакше кажучи, навіть з наших (99% громадян) податків, через Держбюджет, платять гроші статистикам, якщо від них немає ніякої користі. Де від того покращання рівня життя населення, що є метою діяльності державних управлінських структур, до складу яких організаційно віднесена державна статистична служба, і заради чого перерозподіляються, зокрема, сплачені населенням податки?

Відповідь на це питання викликає все більшу зацікавленість у різних верств населення ще й тому, що проглядаючи статистичні збірники, бюлетені, доповіді, інтернет-ресурси переважна більшість читачів, споживачів і користувачів чисел, які вони там знаходять, не в змозі зрозуміти, яким чином залучити їх до вирішення проблем повсякденного життя. На жаль, допомоги в

цьому від самої статистики отримати, в більшості випадків, неможливо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Методами поширення статистичної інформації в світі з метою підвищення статистичної грамотності суспільства останнім часом приділяється багато уваги як з боку статистичної спільноти, так і з боку вчених та практиків в галузі статистики. Міжнародні установи та організації регулярно надають інформацію з питань, якими займаються, в друкованій та електронній формі, протягом року організують десятки зустрічей – конференцій, семінарів, симпозіумів – для обговорення окремих питань статистики за результатами яких знову-таки з'являються публікації. Крім того, систематично і регулярно органи влади, через державну статистику, звітують перед виборцями про свою діяльність, а підприємці дізнаються про стан кон'юнктури ринків без знань якої не в змозі вести успішну діяльність. Але все наведене стосується, переважною мірою, закордонної статистики [4]. Тому що в Україні джерела статистичної інформації обмежено публікаціями державної статистичної служби та двома періодичними виданнями [3;5;6], а загальна річна кількість підготовки дипломованих статистиків у вищих навчальних закладах не перевищує 150 фахівців.

Невирішена раніше частина загальної проблеми. Соціально-економічний розвиток держави забезпечують недержавний сектор, елементи якого мають за мету збільшення прибутку шляхом підвищення ефективності діяльності, та державний сектор, що має забезпечити недержавному відповідні умови для ефективного

функціонування. За відповідної реалізації цих завдань населенню створюються умови життя, що відповідають сучасному стану розвитку світового суспільства, і становить одну з передумов підвищення рівня життя населення. Розроблення та забезпечення виконання відповідних заходів з боку державних органів управління потребує наявності певного статистичного забезпечення за допомогою якого мають вирішуватися питання організації статистичного спостереження за соціально-економічними явищами та процесами, збирання даних, їх аналізу, інтерпретації отриманих результатів та побудови прогностичних сценаріїв розвитку.

Метою дослідження є вивчення та узагальнення методів поширення статистичної інформації наслідком чого має стати підвищення ефективності управління соціально-економічним розвитком держави. Виходячи з провідної ролі державного управління в забезпеченні сталих тенденцій розвитку в статті заплановано розглянути питання, що стосуються поширення інформації, в першу чергу, на макrorівні, основним джерелом якої є система національних рахунків (СНР).

Виклад основного матеріалу дослідження. Виходячи з того, що метою державного управління є те саме, чого і бажає кожна людина – підвищення рівня життя, першочергово слід розібратися в тому:

- що це таке "рівень життя"?
- як оцінити внесок державних управлінських структур в його підвищення? Для чого, спочатку треба взагалі визначитися – підвищився чи не підвищився цей рівень.

Відповідь на обидва вказані питання не є однозначною з тої ж причини як і будь які оцінки соціально-економічних явищ та процесів, тому, що визначаються лише шляхом порівняння. Тобто, висновок, якого ми потребуємо в нашому випадку, про стан та тенденції рівня життя будуть залежати від вибору бази порівняння.

Повертаючись до визначень поняття "рівень життя" та оцінки його підвищення розглянемо 3 найчастіше використовуваних варіанти:

- 1) ступінь задоволення сьогodнішніх потреб населення;
- 2) зміни у ступені задоволенні потреб сьогodні в порівнянні з учора;
- 3) оцінка за принципом "а щоб у сусіда хата згоріла" – тоді в мене рівень життя стане кращим.

Незалежно від того, яке визначення "потреби" застосовувати ступінь її задоволення, в ринковій економіці, обумовлюється одним чинником – ефективністю національної економіки. Як відомо, ефективною вважається така діяльність, коли завдяки залученню людської праці отриманий результат має більшу споживчу цінність, ніж ресурси – матеріальні, природні, фінансові – до яких цю працю долучили. Для ринкової економіки, в якій будь-що може бути оцінено в грошових вимірниках, для оцінювання ефективності достатньо порівняти грошовий вимірник доданої користі – додану вартість – з вартістю тих ресурсів, які були залучені для створення цієї доданої вартості. Загальноприйняте кошти, використані для забезпечення здійснення підприємницької діяльності в ході якої з'являється додана вартість, називати інвестиціями. Тобто:

$$\text{Ефективність} = \frac{\text{Додана вартість}}{\text{Інвестиції}}$$

Чим вища ефективність – тим вищий рівень життя, тому що більша – в цьому випадку – додана вартість дозволяє:

- підвищити оплату праці найманих працівників і тим самим надати їм можливість придбати більше товарів та ринкових послуг;

- перерахувати до Держбюджету більше податків, що створить умови для надання державними установами (за рівних інших умов) більшого обсягу неринкових послуг або ж підвищити якість останніх;

- власникам ресурсів отримати більший прибуток, що надасть їм можливість, як і найманим працівникам, більшою мірою задовольнити свої потреби.

Однак слід зауважити, що частина прибутку при цьому має бути в наступному періоді використана як інвестиції в розмірі, не меншому за їх сучасну вартість, бо інакше в майбутньому – за рівних інших умов – додана вартість скоротиться і ефективність знизиться. Таким чином, не сама "додана вартість", а відповідний рівень ефективності забезпечують стабільний стан економіки. А тому на макrorівні підприємець розраховує показники ефективності і дбає про їх стабільність, в той час як державні установи, які використовують – через видатки Держбюджету – не набагато менші суми у формі інвестицій для характеристики результатів своєї діяльності на макrorівні обмежуються, в кращому випадку показниками:

- зростання макроекономічних показників (агрегатів СНР) без будь-якого аналізу того, внаслідок дії яких чинників і якою мірою під впливом кожного з них відбулися зміни вказаного показника,

- виконання бюджету без дефіциту,
- позитивне сальдо зовнішньої торгівлі,
- скорочення злочинності, поліпшення екології,
- і навіть – зростання **соціальних витрат!**

Хоча, як це добре відомо економістам: витрати – це одне, а результат – це зовсім інше.

Простіше кажучи, оцінки даються використовуючи виключно абсолютні показники. Що не дозволяє досягнути цілей економічного аналізу. Тому, що формування цих показників відбувається саме під впливом ресурсних чинників (витрат!) в порівнянні з обсягами яких, і здійснюється оцінка вміння використання останніх – оцінка ефективності. Той же підхід, який використовується зараз, призводить до висновку: **кращий** результат – це **більший** результат, а **більший** результат обумовлюється **більшими витратами** ресурсів.

Крім того, оцінки ефективності управління на макrorівні містить в собі **комплексний недолік** – нехтування, на відміну від мікрорівня, вимогами **системного підходу** до аналізу ефективності управління економікою яка становить **систему**.

Системний підхід передбачає:

- оцінку внеску результатів діяльності **окремих складових системи**,
- що, по відношенню до макроекономіки, визначається вмінням конкретних **керівників** виконувати основне завдання державного управління – **підвищення добробуту населення**,

- в досягнутий в звітному періоді в регіоні **результат діяльності влади – зміну** рівня добробуту.

А як відомо, результат функціонування системи обумовлюється:

- діяльністю кожної складової,
- структурою системи,
- ефективністю управління системою (відповідним виконанням кожної з 3-х функцій управління – організації, планування та контролю).

Створення СНР мало за мету надати можливість виконувати, зокрема, саме економіки на макrorівні саме за такою схемою. Інша річ, що як самі творці СНР, та і її користувачі з певних причин досить швидко забули. А що ж може сучасна СНР? По-перше, без будь-яких додаткових розрахунків відповісти на питання – чи є

економіка держави, в цілому, ефективною. Для цього достатньо подивитись показник рахунку капіталу – чисте кредитування (чисте заощадження). Як відомо, він характеризує перевищення (нестачу) можливостей фінансування в порівнянні з витратами на придбання не фінансових активів, і має наступну інтерпретацію: якщо в країні, після фінансування власних потреб, залишилися "зайві" кошти, які вона змогла інвестувати в інші країни, це означає, що вона спрацювала ефективно, а якщо змушена була залучати від "іншого світу", бо своїх не вистачало – то не ефективно. Але важливішим є друге: СНР створює вичерпну інформаційну систему для характеристики процесів формування та розвитку всіх складових економічної системи країни – виробництва, споживання, доходу, нагромадження, багатства – у взаємозв'язку та взаємозалежності! Та ще й в розподілі за інституційними секторами та регіонами [1].

І таким чином дозволяє здійснити вичерпний аналіз діяльності економічної системи, а це означає, що за його результатами – і обґрунтований прогноз. Саме результати такого прогнозу мають створити всі передумови для ефективного управління економікою – розробленні таких планів її розвитку з метою підвищення рівня життя реалізація б яких, на кожному етапі, була забезпечена створенням та розподілом відповідних ресурсів (виходячи з об'єктивної оцінки їх джерел), а також створенням відповідних умов для їх ефективного використання.

Тобто, аналіз, за інформацією СНР, дає відповідь на питання – чому (внаслідок дії яких чинників):

- стільки виробили?
- стільки спожили?
- такий дохід отримали?
- так його використали?
- і головне – створили такі умови для майбутнього?

щодо кожної складової економіки, їх взаємовпливу та досягнутого кінцевого результату у вигляді рівня життя, які необхідно отримати для складання планів соціально-економічного розвитку. Виходячи з того, що зміна в майбутньому кінцевого результату – це наслідок зміни відповідних чинників, прогноз кінцевого результату (зокрема ВВП) полягає в прогнозуванні чинників.

Але, відповідно до теми статті, проблема полягає не в тому, щоб реалізувати вказаний підхід, а в тому щоб пересічним громадянам були зрозумілі висновки статистики щодо підвищення рівня життя (якщо воно насправді відбулося) і причин, які це підвищення обумовили. Це можливо лише в тому випадку, якщо враховувати, що

розуміють під рівнем життя не наука, а пересічні громадяни. Бажання останніх полягають, в першу чергу, в наступному: 1) заробити стільки, щоб вистачило за все бажане заплатити; 2) мати пристойне житло; 3) надати якісну освіту дітям; 4) бути забезпеченим якісними медичними послугами; 5) гарантувати собі пристойне життя в пенсійному віці; 6) мати безпечні – з точки зору злочинності та екології – умови життя. Відповідне поширення інформації щодо СНР та результатів його аналізу і має забезпечити можливість населенню отримати відповідь про причини задоволення (чи не задоволення) вказаних бажань. До того ж у такому вигляді, щоб роз'яснити не статистикам, якими є переважна більшість громадян, що СНР розраховує не тільки (і виключно) один показник – ВВП. І що за допомогою його аналізу можна визначити, якою мірою задоволення (не задоволення) бажань з пунктів 2-5 пов'язане з функціонуванням сектору "Державного управління" від ефективної діяльності якого вказане повною мірою і залежить.

Для цього, в першу чергу, треба визначитися з ознаками рівня життя, які обумовлюються рівнем (саме рівнем, а не обсягами) та якістю тих послуг, створення яких забезпечується фінансуванням з консолідованого бюджету. А по-друге – здійснити аналіз виконання обіцянок розпорядників державних коштів щодо вказаних послуг, що дозволить отримати відповідь на питання: "Чому створилися відмінності між обіцянками та реальністю?". Реалізація наведених пропозицій потребує створення системи показників з метою характеристики тенденцій і закономірностей використання бюджетних коштів, але в такій формі, щоб інтерпретація показників була зрозумілою власникам наданих державі коштів – платникам податків.

На особливу увагу заслуговує проблема інформаційного забезпечення розрахунку згадуваних показників ефективності. Це обумовлено, в першу чергу тим, що послуги державного управління, за визначенням, вважають неринковими. Звідси – відсутність вартісних оцінок попиту на них та ступеня його задоволення. Для вирішення цієї проблеми пропонуються 2 підходи, які можна використовувати і окремо, і разом – в залежності від виду та форми послуг.

1. Використати ринкові ціни на аналогічні послуги і перерахувати, за їх допомогою, обсяги наданих послуг у вартісні показники. Що надасть можливість безпосередньо обчислювати та порівнювати показники ефективності типу:

$$\text{Ефективність виробництва послуг} = \frac{\text{Вартість наданих послуг}}{\text{Фактичний обсяг фінансування}}$$

2. Для здійснення аналізу ефективності оцінювати як рівень, так і якість послуг, враховуючи що якість ви-

значають, в першу чергу, обсяги фінансування та працівники галузі:

$$\text{Собівартість послуг} = \frac{\text{Вартість послуг}}{\text{Обсяг фінансування (за бюджетом)}}, \quad (1)$$

$$\text{Рівень фінансування галузі} = \frac{\text{Обсяг фінансування (за бюджетом)}}{\text{Чисельність працівників галузі}}, \quad (2)$$

$$\text{Рівень забезпеченості послуг фахівцями} = \frac{\text{Чисельність працівників галузі}}{\text{Чисельність осіб користувачів послуг}}. \quad (3)$$

Тоді:

$$\text{Рівень послуги (планової або наданої)} = (1)(2)(3) = \frac{\text{Вартість послуг}}{\text{Чисельність осіб користувачів послуг}} \quad (4).$$

В подальшому, досить порівняти фактичні рівні цих показників, обчислені з врахуванням зміни цін на відповідні послуги з плановими або базовими, щоб не тільки мати обґрунтовану оцінку ефективності діяль-

ності певних керівників – розподільників коштів, але і обчислити внесок кожної складової (а це знову, наслідок роботи і інших керівників) в формування досягнутого рівня ефективності.

Порівнянням темпів зростання як показника рівня послуг, так і його складових, з темпами їх змін в інших регіонах, можна надати порівняльну оцінку здібностям керівників. В такий самий спосіб можна порівняти зміни, які відбулися в Україні, із змінами в інших країнах.

Але слід зауважити, що вагомим недоліком цих двох підходів є використання при обчисленні показників обсягів або вартості наданих послуг замість врахування дієвості цих послуг. Це те ж саме, що – наприклад – використовувати для оцінки задоволення потреб в продуктах харчування тільки їх вагу без уваги на вміст в них поживних речовин, яких саме і потребує людський організм. По відношенню до послуг, які мають надаватися за рахунок бюджету, це може бути інтерпретоване наступним чином: громадянин погоджується сплачувати податки не в очікуванні отримання за них певної кількості послуг, а мати сподівання від споживання цих послуг певну користь – збереження здоров'я, освітні послуги певної якості для себе і своїх дітей, гарний стан тротуарів та освітлення вулиць, забезпечення власної безпеки та безпеки свого бізнесу.

Тому, на наш погляд, було б доцільним доповнити систему показників ефективності на макrorівні такими, які б оцінювали наслідки для населення витрат їх коштів. Але підхід до оцінювання таких наслідків має бути статистичним. Тому що, наприклад, зменшення викидів забруднюючих речовин, що – в свою чергу – сприяє покращанню стану здоров'я, не є наслідком тільки використання бюджетних коштів на захист оточуючого середовища, але пов'язане також із змінами в структурі виробництва, обумовленими економічними чинниками:

- закриттям виробництв, які раніше значною мірою забруднювали довкілля,
- вимушеною заміною підприємцями обладнання 20-30 річного віку на сучасне, яке значно менше забруднює довкілля (наприклад, автомобілі з каталізаторни-

ми двигунами, або ті, які використовують екологічно чисті види пального), і т.п.

Такий підхід вимагає використання методів аналізу взаємозв'язків, без чого неможливе визначення відокремленого впливу саме зміни ефективності управління на ті результати, на які мало вплинути виконання заходів, що їх розробили і здійснили, за рахунок коштів державного бюджету, певні державні установи.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Завершуючи статтю слід ще раз наголосити, що чим більший обсяг коштів має бути використаний, тим більш прискіпливого контролю вимагає процес їх використання. В ринкових умовах найбільш дієвим знаряддям такого контролю є розрахунок і аналіз ефективності використання коштів. Тому найбільший вплив на соціально-економічний розвиток регіону має ефективність використання коштів державного бюджету можливості для чого надає статистична інформація. Виходячи з масовості процесів, які характеризують використання коштів державного бюджету, для забезпечення об'єктивності та обґрунтованості оцінки та результатів аналізу ефективності управління на макrorівні потрібне застосування статистичних методів.

1. Герасименко С.С. Статистика ефективності управління на макrorівні [Текст] / С.С. Герасименко // Статистика України – 2005. – №3. – С.14 – 18. 2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс] // Державна служба статистики України: [сайт]. – Електрон. Дані. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/> – Назва з екрана. 3. Європейська статистична база даних [Електронний ресурс] // Евростат : [сайт]. – Електрон. Дані. – Режим доступу: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>. – Назва з екрана. 4. Науковий вісник НАСОНА [Електронний ресурс] // Науковий вісник НАСОНА: збірник наукових праць [сайт]. – Електрон. Дані. – Режим доступу: <http://dasoa.edu.ua/visnik> – Назва з екрана. 5. Система національних рахунків: [навч. посібник] / С.С. Герасименко, В.А. Головка, І.М. Нікітіна. – К.: ІВЦ Держкомстату України. – К.: ДАСОНА, 2005. – 217 с. 6. Статистика України [Електронний ресурс] // Статистика України: журнал [сайт]. – Електрон. Дані. – Режим доступу: <http://ntkstat.com.ua/jurnla.html> – Назва з екрана.

Надійшла до редколегії 06.11.12

УДК: 311:656.13

Г. Голубова, асп.
(Національна академія статистики, обліку та аудиту)

СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ФАКТОРІВ ВПЛИВУ НА ТРАНЗИТ ВАНТАЖІВ В УКРАЇНІ

У статті методом головних компонент виділено з-поміж великої кількості показників 4 головні фактори, які було покладено в основу побудови регресійної моделі транзитних вантажопотоків Україною.

Ключові слова: транзит, головні компоненти, фактор, регресійна модель.

В статті методом главных компонент выделены среди большого количества показателей 4 главных фактора, которые были положены в основу построения регрессионной модели транзитных грузопотоков Украиной.

Ключевые слова: транзит, главные компоненты, фактор, регрессионная модель.

In the article a component is selected the method of main among plenty of indexes 4 main factors which were fixed in basis of construction of regressive model of transit traffics of goods Ukraine.

Keywords: trunk-to-trunk, main components, factor, regressive model.

Постановка проблеми. Дедалі тісніші міжнародні зв'язки України та інтегральні процеси, що відбуваються сьогодні, сприяють її розвитку на світовій арені. При цьому, її унікальний територіальний запас виступає універсальним ресурсом в здійсненні зовнішньоекономічних зв'язків. В свою чергу, транзит набирає ринкової значущості у формі міжнародної торгівлі послугами, а пріоритетність розвитку України як транзитної держави щораз зростає. З огляду на це, вивчення транзитних вантажів Україною має забезпечуватися статистичним супроводом на належному рівні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Основою даного аналізу можуть слугувати праці таких учених як О.І. Барановський, В.М. Бегма, І.Ф. Білько,

Т.М. Блудова, О.С. Власюк, В.М. Геєць, А.Ф. Гуцал, Б.В. Губський, Б.М. Данилишин, С.І. Дорогунцов, Т.Т. Ковальчук, В.С. Міщенко, В.І. Мунтян, В.Є. Новицький, А.М. Новікова, А.І. Сухоруков, В.Т. Шлемко та інші [1-3; 7].

Окрім аспекти статистичного вивчення теоретико-методологічного характеру висвітленні у працях українських статистиків: О.О. Васечко, С.С. Герасименка, А.В. Головача, В.Б. Захожая, А.М. Єріної, В.І. Колеснік, Р.О. Кулиничка, Ю.О. Лазебник, І.Г. Манжурова, В.С. Михайлова, Н.О. Парфенцевої, Л.С. Пирожкова, Н.Г. Фатюхи та інших вчених.

Невирішені раніше частини загальної проблеми. Вивчення впливу низки показників на приріст транзиту Україною має економічний інтерес. Тому, проведення